

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

Տարին

« 3 » 15 օրվա 2021թ.

Արմավիրի մարզ

<<Նորակերտի միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ

2021-2022 ուստարի

ԴԱՍԴԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԼԱՆ

8-րդ դասարան

Դասղեկ՝ Ժ. Թադևոսյան

Կրթա-դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական ուղղությունները

1. **Ներածություն** (դասաարանի ընդհանուր բնութագիրը): Դասարանը բաղկացած է 35 աշակերտներից: Դասարանում սովորում են 15 տղա, 20 աղջիկ: Դասարանում բարձր առաջադիմություն ունեցող աշակերտների թիվը մեծ է: Դասարանում բոլոր աշակերտները համախմբված են, սիրով և ժամանակին են հաճախում դպրոց: Ձևավորված է առողջ և միահամուռ կուլեկտիվ:
2. **Ուսումնա-դաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում:** Դաստիարակչությունը դպրոցական կրթության կարևոր բաղադրիչ է, որի հիմնական խնդիրներն են սովորողների մեջ քաղաքացիական պատասխանատվության և իրավական գիտակցության ձևավորումը: Ուսումնադաստիարակչական նպատակով պետք է հաճախակի հրավիրել ծնողական ժողովներ, որոնք կնպաստեն աշակերտների ակտիվության բարձրացմանը: Պետք է աշակերտների մոտ ձևավորել բազմաբնույթ կարողություններ: Կարևորագույն միջոցը դասապրոցեսն է, որի ընթացքում երեխաներին տրվում են գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ, ինքնուրույնության նախաձեռնում, հանդուրժողականության արտահայտում:
3. **Հայեցի դաստիարակչություն:**
 - **Հոգևոր դաստիարակչություն**- այսնպատակով աշակերտների մոտ սերմանել սեր և հարգանքքրիստոնեությաննկատմամբ: Զրույցներ անցկացնել եկեղեցիական տոներին մասին:
 - **Գեղագիտական դաստիարակչություն**- գրույցների, էքսկուրսիաների, պոեզիայի երեկոների, հանդիպումների միջոցով ձևավորել զեղազիտական ճաշակ:
 - **Ռազմահայրենասիրական դաստիարակչություն** կազմակերպել միջոցառումներ, ցերեկույթներ աշակերտների մեջ բարձրացնել ռազմահայրենասիրական ոգին: Հիշելի երոսներին, նրանց սիրանքները, հաղթանակի օրերը, նշել հայոց բանակի օրը:
 - **Ֆիզիկական դաստիարակչություն**- ֆիզիկական դաստիարակչության առանցքը «առողջ հոգին առողջ մարմնում» դրույթն է, իսկ դրա գրավականներն են ֆիզիկական աշխատանքը, մարզումը, վարժությունները, որոնց միջոցով պետք է կոփեն իրենց մարմինները:
 - **Աշխատանքային դաստիարակչություն**- աշակերտների մոտ ձևավորել սերդեպի աշխատանքը, նյութական արժեքների պահպանման աշխատելու պահանջ և ձգտում ունենալ ու դաստիարակումը:
 - **Բնապահպանական դաստիարակչություն**- աշակերտներին ծանոթացնել բնապահպանական հիմնախնդիրներին, դրանց էությանը, և ուշադրություն դարձնել հիմնախնդիրների լուծմանը:
4. **Դպրոց-ընտանիք կապը**- ձևավորվում է ծնողների և մանկավարժների համատեղ գործունեությունից: Այդ համատեղ գործունեությունը նախատեսում է երեխայի հանդեպ միասնական պահանջների մշակում: Ծնողներին պետք է ներգրավել դպրոցական աշխատանքների կատարմանն ու կազմակերպմանը:

**ՈՒՍՈՒՄՆԱ-ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ**

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնա_ղաստիարակչական աշխատանքների բովանդակություն	Կատարման ժամկետը	Կատարողներ
1.	Զրույց՝ «Ի՞նչ է կորոնավիրուսը և ինչպե՞ս պաշտպանվել վարակից» թեմայով: Նպատակը՝ աշակերտներին տեղեկացնել /COVID-19/-ի հիմնական ախտանիշների և պաշտպանվելու հնարավոր ուղիների վերաբերյալ :	02.09.2021	Դասղեկ աշակերտ
2.	Զրույց՝ «Ուսումնառության ներքին կարգապահական կանոնները» թեմայով: Նպատակը՝ աշակերտներին ներկայացնել ռեժիմին հարմարվելու պահանջները, ձևավորել կարգապահական պատասխանատվություն աշակերտների մոտ:	09.09.2021	Դասղեկ աշակերտ
3.	Զրույց՝ «Արտակարգ իրավիճակներ» թեմայով ներկայացնել աղետների առաջացման պատճառները և հետևանքները:	16.09.2021	Դասղեկ աշակերտ ՆԶՊ ուսուցիչ
4.	Թեմա՝ «ՀՀ անկախությունը»: Հայրենասիրական դաստիարակության ձևավորում աշակերտներին մոտ:	23.09.2021	Դասղեկ աշակերտ Հ.պատմ. ուսուցիչ
5.	Աշակերտների իրավունքները և պարտականությունները դպրոցում: Նպատակն է՝ հստակեցնել աշակերտների մոտ իրենց իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ գիտելիքները:	30.09.2021	Դասղեկ աշակերտ
6.	«Ուսուցիչ՝, ես հպարտեմ, որ կաս»: Նպատակը՝ գիտակցել ուսուցչի դերն ու նշանակությունը անձի ձևավորման և կայացման գործում:	07.10.2021	Դասղեկ աշակերտ
7.	Ի՞նչ է ինտերնետը: Քննարկում-զրույց համացանցի մասին:	14.10.2021	Դասղեկ աշակերտ
8.	Զրույց «Ես և ուրիշները» թեմայով: Ճանաչիր ինքդ քեզ և դիմացինիդ:	21.10.2021	Դասղեկ աշակերտ
9.	Զրույց և քննարկում «Համակարգիչն ընկեր է, թե՞ թշնամի» թեմայով: Գիտակցել համակարգիչի դերն ու նշանակությունը:	04.11.2021	Դասղեկ Աշակերտ

10.	Զրույց «Հոգատար վերաբերմունք միմյանց նկատմամբ» թեմայով: Նպատակը՝ ձևավորել ջերմ հարաբերություններ, սիրել և հարգել միմյանց:	11.11.2021	Դասղեկ Աշակերտ
11.	Թրաֆիքինգի սահմանումը: Մարդկանց շահագործման, նրանց հանդեպ բռնության դրսևորումների կանխարգելմանը որքան ծանոթ լինեն աշակերտները, այնքան պաշտպանված կլինեն:	18.11.2021	Դասղեկ Աշակերտ
12.	Թեմա՝ «Խաղաղության մաշակույթի ձևավորումը»: Երբ սկսվեց սառը պատերազմը և ինչի հանգեցրեց:	25.11.2021	Դասղեկ Աշակերտ Հ.պատմ. ուսուցիչ
13.	Թեմա՝ «Երկրաշարժը և դրա հետևանքները»: Իրազեկել, թե՞ ինչպես պաշտպանվել երկրաշարժից:	02.12.2021	Աշակերտ Դասղեկ Ն.ԶՊուսուցիչ
14.	Բջջային հեռախոսների վտանգավոր ազդեցությունը: Իմանալ և քննարկել վտանգավորության աստիճանը:	09.12.2021	Դասղեկ Աշակերտ
15.	«Թրաֆիքինգի գոհերի հավաքագրում» թեմայով գրույց համացանցի օգնությամբ:	16.12.2021	Դասղեկ Աշակերտ
16.	Թեմա՝ «Ներողամտություն, թե՞ վրեժխնդրություն»: Օրինակների միջոցով աշակերտները հասկանան և ընտրեն, թե՞ ինչն է պետք կյանքում:	23.12.2021	Աշակերտ Դասղեկ
17.	Թեմա՝ «Անձնական ես-ի ընկալումը». քննարկում	13.01.2022	Աշակերտ Դասղեկ
18.	Թեմա՝ «Անտարբերությունը չարիք է ծնում»>. քննարկում:	20.01.2022	Դասղեկ Աշակերտ
19.	Թեմա՝ «Կոնֆլիկտների ծագումն ու հաղթահարումը», բանակցությունների դերը այս դեպքում:	27.01.2022	Դասղեկ Աշակերտ
20.	Թեմա՝ «Քաղաքակիրթ լինել նշանակում է ...» քննարկում	03.02.2022	Դասղեկ Աշակերտ
21.	Թեմա՝ «Հայրենասեր լինել նշանակում է» քննարկում	10.02.2022	Դասղեկ Աշակերտ
22.	Թեմա՝ «Ինքնաներկայացում»: Գնահատել իր բացասական և դրական կողմերը:	17.02.2022	Դասղեկ Աշակերտ

23.	Թեմա՝ «Նպատակ, թե՞ երազանք» քննարկում	24.02.2022	Դասղեկ Աշակերտ
24.	Թեմա՝ «Կարող եմ օգտակար լինել>>: Թեման հնարավորություն կտա աշակերտների մոտ ձևավորել դրական հատկանիշներ միմյանց և շրջապատի հանդեպ:	03.03.2022	Դասղեկ Աշակերտ
25.	Հետևություններ չանել մարդու մասին, երբ արարքների պատճառները չգիտես... զրույց-քննարկում:	10.03.2022	Դասղեկ Աշակերտ
26.	«Եթե ես լինեի ...» թեմայով քննարկում, որի նպատակն է վեր հանել աշակերտների կարողություններն և հմտությունները:	17.03.2022	Դասղեկ Աշակերտ
27.	Ճանաչողական այց դեպի «Եռաբլուր» ի հարգանս Արցախյան 2-րդ պատերազմի զոհերի:	31.03.2022	Դասղեկ Աշակերտ
28.	Զրույց «ազգային ինքնություն» թեմայով:	07.04.2022	Դասղեկ Աշակերտ
29.	«Ազգ և պետություն» թեմայով բաց քննարկում և վերլուծություն	14.04.2022	Դասղեկ Աշակերտ
30.	«Ազգային և միջազգային տոներ», ազգային տոների առանձնահատկություններն ու ազդեցությունները	21.04.2022	Դասղեկ Աշակերտ ՀԵՊ ուսուցիչ
31.	«Եկեղեցին և ազգը» քննարկման միջոցով աշակերտների մոտ հիմնավորել հայ եկեղեցու դերը ժողովրդի կյանքում:	28.04.2022	Դասղեկ Աշակերտ ՀԵՊ ուսուցիչ
32.	Թեմա՝ «Հայոց Մեծ եղեռն». աշակերտներին ներկայացնել թուրքերի կատարած ոճրագործությունները, նրանց մոտ սերմանել հայրենասիրություն, մարտահրավերներին դիմակայելու կարողություն:	05.05.2022	Դասղեկ Աշակերտ Հ.պատմ. ուսուցիչ
33.	Մոցիալական ցանցերի առավելությունները և թերությունները:	12.05.2022	Դասղեկ Աշակերտ
34.	«Ազգային զարթոնք»: Ներկայացնել հայերի մասնակցությունը մի շարք մարտական գործողություններին: Նպատակն է աշակերտների մոտ ձևավորել ազգային գիտակցության արժեհամակարգը:	19.05.2022	Դասղեկ Աշակերտ Հ.Պատմ. ուսուցիչ

Դաստիարակի աշխատանքի բնույթը,

մանկավարժական գործառնությունները, նպատակը և աշխատանքի ուղղությունները

Դաստիարակները դասարանի հետ հիմնական աշխատանք վարողներն են: Գործունեության շրջանակը ենթադրում է հետևյալ աշխատանքները.

1. Դասարանում ուսումնադաստիարակչական գործընթացի կազմակերպում՝

- հետևում է աշակերտների հաճախելիությանը (մատյանում նշում է բացակայությունները, հետևում է, որ դրանց համար փաստաթուղթ ներկայացվի),
- աշխատում է առարկայական ուսուցիչների հետ՝ առաջադիմության բարձրացման ուղղությամբ (պարբերաբար ստուգում է օրագրերը, վերլուծում է ընթացիկ և վերջնական գնահատականները)
- հետևում է աշակերտների կարգապահությանը:

2. Աշակերտների հետ արտադասարանական դաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպում՝

- կազմակերպում է դասարանական ժողովներ,
- կազմակերպում է կոլեկտիվ ստեղծագործական աշխատանքներ,
- կազմակերպում է այցելություններ թատրոն, համերգասրահ, թանգարաններ, ցուցահանդեսներ:

3. Սովորողների հանրօգուտ աշխատանքի (դպրոցամերձ տարածքի մաքրում և այլն) կազմակերպում:

4. Աշխատանք սովորողների ծնողների հետ՝

- ծնողներից ակնկալում է, որ հետևեն երեխայի առաջադիմությանը,
- ծնողների հետ անհատական գրույցներ է ունենում,
- ծնողական ժողովներ է կազմակերպում:

5. Ծանոթացում սովորողների սոցիալական պայմաններին՝

- ծանոթանում է սովորողների ընտանիքի կազմին,
- նրանց բնակարանային և կենցաղային պայմաններին:
- բարոյահոգեբանական պայմաններին

6. Թղթավարություն՝

- a. ամփոփում է աշակերտների առաջադիմության տվյալները,
- b. լրացնում է դասամատյանը,
- c. լրացնում է անձնական գործերը,
- d. մշակում է դաստիարակի աշխատանքային պլան:

7. Աշխատանք մանկավարժահոգեբանական կարողությունների խորացման ուղղությամբ:

Դասղեկական ժամի դաստիարակչական գործառույթները

Դասղեկական ժամը աշակերտների հետ դաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպման կարևորագույն ձևերից մեկն է: Այն ներառվում է դասացուցակի մեջ և անց է կացվում յուրաքանչյուր շաբաթ՝ որոշակի օր:

Դասղեկական ժամի ձևերը տարբեր են. դասախոսություն, զրույց, բանավեճ, վիկտորինա, մրցույթ, խաղ, կոնֆերենս, հեռակա ճանապարհորդություն, տոն և այլն:

Դասղեկական ժամը կատարում է հետևյալ դաստիարակչական ֆունկցիաները. կրթական, կողմնորոշման, ուղղորդման և ձևավորման:

Կրթական ֆունկցիա - կարևորվում է նրանով, որ դասղեկի ժամը ընդլայնում է աշակերտների գիտելիքների շրջանակը: Դասղեկական ժամի առարկա կարող է հանդիսանալ գիտությունների տարբեր ոլորտներից բերված տեղեկություններ, սոցիալական կյանքի երևույթներ, երեխաների հոգեբանական խնդիրներ:

Կողմնորոշող ֆունկցիա - նպաստում է իրադարձություններին և երևույթներին բարոյական գնահատական տալու ժամանակ՝ հենվելով բարոյական և հոգևոր արժեքների վրա, աշակերտների մոտ աշխարհի հանդեպ որոշակի վերաբերմունքի ձևավորմանը: Հաճախ դասղեկական ժամերը օգնում են աշակերտներին կողմնորոշվել հասարակական արժեքների մեջ:

Ուղղորդող ֆունկցիա - դասղեկի ժամի այս ֆունկցիան նախատեսում է աշակերտների գործունեության կազմակերպում, ազդելով նրանց վարքագծի վրա, ոճապես գիտելիքները վերածվեն համոզմունքի:

Ձևավորող ֆունկցիա - արտահայտվում է աշակերտների մոտ իրենց արարքների և իրենք իրենց գնահատելու կարողության ձևավորման մեջ, օգնում է վարել երկխոսություն, շարադրել փաստերով, արտահայտել սեփական կարծիքը:

Հաճախ դասղեկի ժամը միաժամանակ կատարում է նշված բոլոր չորս ֆունկցիաները. այն և՛ կրթում, և՛ կողմնորոշում, և՛ ուղղորդում, և՛ ձևավորում է աշակերտներին: Այս ֆունկցիաները, հնարավորինս պետք է արտացոլվեն դաստիարակչական միջոցառման նպատակի ձևակերպման մեջ:

Ծնողական ժողով

«Խրախուսումն ու պատիժը՝ որպես դաստիարակչական մեթոդ ընտանիքում»

Ժողովը ընթանում է ինտերակտիվ ձևով: Բոլոր ներկաները բաժանված են խմբերի:

- ✓ «Խրախուսման» խումբ
- ✓ «պատժի» խումբ
- ✓ «փորձագետների» խումբ
- ✓ «ծնողների» խումբ:

Գրատախտակին գրված է ժողովի նախաբանը:

Ինչպես դեղորայքը չի ծառայում նպատակին, եթե չափաբաժինը չափից շատ է, այնպես էլ խրախուսումն ու քննադատումը՝ երբ անցնում են արդարության չափը:

Ա.Շոպենհաուեր

Դատելի ներածական խոսքը

Ինչպես դաստիարակել երեխային՝ բացահայտելու համար այն լավագույնը, որը կա նրա մեջ, և արտահայտել ողջ լավագույնը, որը կա մեր մեջ: Միակ, բացառիկ բաղադրատոմս չկա և չի կարող լինել:

Ինչպես որ չկան իդեալական երեխաներ, այնպես էլ չկան իդեալական ծնողներ:

Ծնող լինել՝ նշանակում է շարունակ սովորել ծնող լինել, զարգացնել կանխազգացողությունը, հնարավորության սահմաններում ինքնակատարելագործվել:

Պատժելը և խրախուսելը՝ որպես դաստիարակության մեթոդ, ոչ միշտ են դրական դեր խաղում երեխայի անձի զարգացման ընթացքում, սակայն ծնողները հաճախ են դրանք կիրառում: Ահա, այս մասին է մեր այսօրվա զրույցը:

Շատ հաճախ երեխան դառնում է նյարդային, ագրեսիվ և անհավասարակշիռ, երբ ծնողները սխալ ու կոպիտ են կիրառում նրանց հանդեպ պատժի միջոցները, և որքան էլ տարօրինակ հնչի, նաև խրախուսանքի միջոցները:

Փորձենք հասկանալ՝ ի՞նչ է պատիժը և խրախուսանքը, ինչպիսի՞ն են դրանք լինում և անրաժե՞շտ են արդյոք դաստիարակության մեջ:

Սկսենք մեր աշխատանքը:

1. Քննարկվում են հարցեր. «Ին՞չ է խրախուսանքը» և «Ին՞չ է պատիժը»: Քննարկումը կատարվում է հետևյալ սխեմայով.

- խմբերի պատասխանները /խրախուսում և պատիժ/
- լսարանի կարծիքը /ծնողներ/
- փորձագետների կարծիքը:

2. «Ծնողների կողմից ի՞նչ խրախուսման կամ պատժի կիրառման տեսակներ են օգտագործվում» հարցի քննարկում: Աշխատանք խմբերով:

Դասղեկի ժամերի թեմատիկան տարբեր է: Դասղեկի ժամերը կարող են նվիրվել.

- բարոյաէթիկական
- գիտության և իմացության
- գեղագիտական
- պետության և իրավունքի
- հիգիենայի և առողջ ապրելակերպի
- հոգեբանական
- բնապահպանական
- համադպրոցական /կարևոր հասարակական իրադարձությունների, տոնական օրերի/ խնդիրների:

Դասղեկի խնդիրը – ստեղծել մանկավարժական տարածք երեխայի ինքնության զարգացման, նրա ներաշխարհի հարստացման համար:

Լավ է, երբ երեխաների հետ շփվելիս դաստիարակը կառաջնորդվի յուրահատուկ կանոնակարգով, որը իր մեջ ներառում է այսպիսի կանոններ.

- Միրել երեխաներին
- Երբեք չնոռանալ խրախուսել երեխաներին լավ արարքի համար
- Երբեք չհամեմատել երեխաներին
- Չունենալ սիրելիներ
- Երբեք չբողոքել երեխաներից
- Կարողանալ ներել
- Կարողանալ օգնել
- Կարողանալ համբերել և սպասել
- Կարողանալ հետաքրքիր մարդ լինել
- Կարողանալ սիրով պահանջել և սիրել պահանջելով
- Կարողանալ յուրաքանչյուրի համար բարի խոսքեր գտնել
- Կարողանալ ընդհանուր լեզու գտնել ուսուցիչների և ծնողների հետ
- Կարողանալ ցանկացած աշխատանք կատարել երեխաների հետ
- Յուրաքանչյուր երեխայի մոտ գտնել կարևոր որակներ և ջանալ զարգացնել դրանք
- Ամեն ինչ հորինել նրանց հետ միասին, այլ ոչ թե նրանց փոխարեն
- Սովորեցնել երեխաներին բարություն, պատասխանատվություն, հարգանք իրենց և մյուսների նկատմամբ:

Դասղեկությունը բավականին աշխատատար, բարդ գործ է: Միշտ պետք է զբաղվել երեխաների հետ, միշտ նոր սնունդ տալ նրանց ուղեղին, պատկերացմանը, հոգուն, արդյունքը երկար սպասել չի տա:

- խմբերի պատասխանները
- ծնողների կարծիքը
- փորձագետների կարծիքը:

4-9 դասարանցիների ծնողական ժողովի նախապատրաստման ժամանակ կատարվել է նախնական անկետավորում տվյալ թեմայով:

Առաջարկվում է տեսնել, թե այդ առումով ինչ են մտածում երեխաները:

Ցուցադրվում են սահիկներ:

Սահիկ 1. «Աշակերտների կողմից տրված խրախուսման և պատժման բացատրությունները»:

Սահիկ 2. «Ինչպես են ընտանիքում կիրառվում խրախուսումն ու պատիժը»:

Մեջբերումներ դպրոցականների հարցաթերթիկներից.

- ✦ «Իմ ընտանիքում չկա ոչ խրախուսանք, ոչ պատիժ: Մեզ մոտ պայմանագրային հարաբերություններ են՝ արա սա, փոխարենը ստացիր դա, չես անի՝ ոչինչ էլ չես սատանա: Միգուցե դա սառն է, բայց ինձ ձեռք է տալիս»:
- ✦ «Ինձ հաճախ են պատժում, իսկ խրախուսելու մասին անգամ խոսք լինել չի կարող, չնայած այն բանին, որ ջանում եմ ամեն ինչ անել»:
- ✦ «Ինձ վրա չեն բարկանում, բայց առանձնապես չեն էլ գովում»:

3. Հարցերի քննարկում.

- Ինչի՞ համար է պետք պատժել երեխային:
- Ինչի՞ համար է պետք խրախուսել երեխային:

Քննարումը կատարվում է նույն սխեմայով:

Ծնողական ժողովի նախապատրաստման ընթացքում երեխաներին հանձնարարված էր պատասխանել մեկ հարցի. «Եթե ես լինեի հրաշագործ, ապա ինչից կազատվեի դաստիարակության մեջ»: Տեսեք, թե ինչ պատասխաններ են տվել մեր աշակերտները:

Ցուցադրվում է այս հարցի պատասխաններին համապատասխանող սահիկը:

4. Սահիկը դիտելուց հետո լսարանը, որպես խմբային աշխատանք, ավարտում է հետևյալ անավարտ նախադասությունները.

«Ես գովում եմ երեխային, եթե...», «Ես բարկանում եմ երեխայի վրա, եթե...», «Ես նրան նվերներ եմ տալիս, եթե...», «Ես արգելում եմ նրան, եթե...»:

Խմբերի ներկայացուցիչները ներկայացնում են աշխատանքի արդյունքները:

Դասղեկը անց է կացնում խմբային աշխատանքի արդյունքների քննարկում:

Ապա առաջարկվում է դահլիճում ներկա ծնողներին կարդալ իրենց կողմից ավարտված նախադասությունները և խոսքը տալիս է փորձագետներին:

Դասղեկ

5. Առաջարկում եմ քննարկել որոշ խնդրահարույց իրավիճակներ, որոնց կարելի է բախվել կյանքի ընթացքում:

Իրավիճակ 1

Ծնողները երկար մտածում են՝ ի՞նչ նվիրել իրենց աղջկան ուսումնական տարին ավարտելու կապակցությամբ, որպես խրախուսանք՝ լավ սովորելու համար: Գնեցին գեղարվեստական գիրք և ամառային լուսանկարների ալբոմ: Նվերը ստանալով՝ աղջիկը բարկացավ. «Ես մտածում էի, որ դուք ինձ համար որևէ արժեքավոր բան կգնեիք: Ա՛յ, օրինակ, ընկերուհուս ծնողները անվավոր չմուշկներ են նվիրել»:

Իրավիճակ 2

Ընտանիքում փոքրիկ է ծնվել, որից հետո ավագ որդու վարքագիծը կտրուկ փոխվել է: Ավելի շատ ագրեսիվություն է սկսել ցուցաբերել ծնողների նկատմամբ: Փոքր եղբայրը նույնպես դարձել է նրա ագրեսիայի առարկան: Հերթական անգամ, երբ մայրը խնդրում է նրան զբաղվել փոքր եղբոր հետ, նա պատասխանում է. «Ես դայակ չեմ»: Ծնողները բարկացան և պատժեցին նրան:

Իրավիճակ 3

Ընտանիքում ընդունված կարգ կա, որ երեխաները շաբաթվա վերջում հաշվետվություն են ներկայացնում իրենց ուսման վերաբերյալ: Եթե ծնողների կարծիքով արդյունքները լավ են, ապա երեխաները խրախուսվում են դրամով: Եթե երեխաների ուսումնական արդյունքները ծնողներին չեն բավարարում, ապա նրանք, որպես պատիժ, պետք է աշխատեն տանը կամ ամառանոցում՝ մաքրություն անեն, ջրեն այգին և այլն: Երեխաները ջանում էին սովորել, որպեսզի խուսափեն աշխատանքով պատժվելուց:

Ընթանում է իրավիճակների քննարկում:

Դասուղեկ՝ Կարողացա՞նք մենք այսօրվա մեր հանդիպման ընթացքում պատասխանել. «Ինչպե՞ս ճիշտ կիրառել պատիժն ու խրախուսանքը» հարցին: Երևի թե ոչ, որովհետև դրա հստակ պատասխանը ոչ-ոք չգիտի: Երեխայի դաստիարակությունը բազմաթիվ գործոններից է կախված և ունի անհատական առանձնահատկություններ: Կարևոր է, թե ինչպես են ձևավորվում նրանց փոխհարաբերությունները, ինչքանով են երեխաները և ծնողները հույզերով մտերիմ միմյանց հետ: Ես հաջողություն եմ մաղթում ձեզ՝ ձեր երեխաների դաստիարակության հարցում: Եվ վերջում ուզում եմ մի քանի մեջբերումներ անել Դորոտի Լոու Նոլթի «Հեղափոխություն կրթության մեջ» գրքից.

- Երեխաները սովորում են այն ամենը, ինչ տեսնում են իրենց շուրջը:
- Եթե երեխան ապրում է քննադատության մթնոլորտում՝ նա սովորում է քննադատել:
- Եթե երեխան ապրում է թշնամության մթնոլորտում՝ նա սովորում է պատերազմել:
- Եթե երեխան շրջապատված է խղճահարությամբ՝ նա սովորում է ինքն իրեն խղճալ:
- Եթե երեխան զգում է խրախուսանք՝ նա սովորում է ինքնավստահ լինել:
- Եթե երեխային գովում են՝ նա սովորում է բարեհամբույր լինել:
- Եթե երեխան ապրում է սիրո մթնոլորտում՝ նա սովորում է սիրել:
- Եթե երեխան ապրում է անվտանգության զգացումով՝ նա սովորում է հավատալ ինքն իրեն՝ և շրջապատին: